

10 Μαΐου, 1995

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΒΟΥ ΚΑΡΑΜ ΗΑΝΝΑ ΦΑΥΕΖ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ (ΑΡ. 1),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 255/94)

Διεθνές Δίκαιο — Αλλοδαποί — Κάθε κράτος έχει δικαίωμα, ως κυρίαρχο, να μη δέχεται αλλοδαπούς στο έδαφός του.

5 *Αλλοδαποί — Ανεπιθύμητα πρόσωπα — Κατάλογος ανεπιθυμητών προσώπων (stop list) — Η έκδοσή του δεν προβλέπεται από κανένα νόμο ή κανονισμό — Η σχετική εξουσία ασκήθηκε χωρίς αρμοδιότητα — Η προσβληθείσα πράξη ανυπόστατη.*

10 *Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο — Ανυπόστατες πράξεις — Η προσφυγή εναντίον τους απαράδεκτη εκτός εάν εφαρμόστηκαν — Η θέση ονόματος αλλοδαπού στο stop list κρίθηκε ανυπόστατη και ανεφάρμοστη στην κριθείσα περίπτωση — Η προσφυγή απορρίφθηκε ως απαράδεκτη.*

15 *Με την προσφυγή ο αιτητής προσέβαλε την αναγραφή του ονόματός του στον κατάλογο προσώπων τον γνωστό ως "stop list".*

20 *Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:*

1. Η επικρατούσα στο διεθνές δίκαιον άποψη είναι ότι ένα κράτος έχει δικαίωμα, το οποίο εκπηγάζει από την αρχή της κυριαρχίας, να μη δέχεται αλλοδαπούς στο έδαφός του.

2. Ούτε ο περί Αλλοδαπών Νόμος, Κεφ. 105, ούτε οι Κανονισμοί που θεσπίστηκαν κατ' εξουσιοδότηση του δεν προβλέπουν αρμοδιότητα και διαδικασία για κατάρτιση καταλόγου τύπου stop list και έκδοση διοικητικής πράξης όπως η προσβαλλόμενη. Η εξουσία αυτή ασκήθηκε χωρίς αρμοδιότητα, που να έχει νομοθετική βάση. 5
- Ορθώνονται επομένως κάποια ερωτήματα αναφορικά με τη φύση της επίδικης πράξης. Εφόσον δεν προβλέπεται από το νόμο η τήρηση και χρήση καταλόγου stop list η σχετική απόφαση δεν παράγαγε έννομες συνέπειες, στερούμενη εκτελεστότητας. Στην πραγματικότητα η πράξη δεν υφίσταται. Ο Ε. Σπηλιωτόπουλος "Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου" 2η έκδοση (1981) παράγραφος 422, σελ. 382 σημειώνει ότι "απαράδεκτος είναι η αίτησις ακυρώσεως ασκουμένη κατά πράξεων ανυποστάτων (απόφαση Σ.Τ.Ε. 1533/72), εκτός εάν έχουν εφαρμοσθεί". 10
- Στην προκείμενη περίπτωση το Δικαστήριο δεν έχει μαρτυρία ή άλλη ένδειξη που να δείχνει πως η πράξη έχει εφαρμοσθεί. Έτσι δεν μπορεί να καταστεί αντικείμενο ακυρωτικού ελέγχου. Γι' αυτό η προσφυγή, που στρέφεται κατά ανυπόστατης απόφασης, απορρίπτεται ως απαράδεκτη. 20
- Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*
- Προσφυγή.** 25
- Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία έθεσαν το όνομα του αιτητή στο stop list.
- Μ. Κυπριανού*, για τον Αιτητή. 30
- Μ. Τσαγγαρίδης*, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.
- Cur. adv. vult.* 35
- ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Αρχίζω με το αίτημα της προσφυγής όπως είναι διατυπωμένο σε αυτήν:
- "Δήλωση του δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση των καθών η αίτηση που κοινοποιήθηκε στον αιτητή την 5/3/94 με την οποία οι καθών η αίτηση έθεσαν το όνομα του αιτητή στο stop list είναι άκυρη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος." 40

- 5 Ο αιτητής είναι Λιβάνιος. Ήλθε για πρώτη φορά στην Κύπρο το 1981, ενώ μαινόταν ακόμα στη χώρα του ο εμφύλιος πόλεμος. Οι αρμόδιες αρχές του επέτρεψαν να ιδρύσει την υπεράκτια εταιρεία Karamco Trading Ltd., και να παραμείνει στην Κύπρο ως διευθυντής της, αφού εξασφάλισε άδεια παραμονής και εργασίας. Αργότερα σύστησε και φρόντισε να εγγράψει και δεύτερη υπεράκτια εταιρεία με την επωνυμία Socomog Trading Ltd. Η άδειά του παρατάθηκε μέχρι 17/1/90.
- 10 Το Φεβρουάριο του 1991 ο Αρχηγός της Αστυνομίας, με αφορμή δημοσιεύματα του τύπου, πληροφόρησε τους καθών για τις υποψίες της αστυνομίας ότι άλλος Λιβάνιος, ιδιοκτήτης επίσης υπεράκτιας εταιρείας και διευθυντής πωλήσεων της Karamco, ενεχόταν σε υποθέσεις ναρκωτικών. Και ότι δύο φορητά σκάφη, ιδιοκτησίας του αιτητή χρησιμοποιούνταν, κατά τις ίδιες πληροφορίες, για διακίνηση ναρκωτικών. Έτσι όταν τον Απρίλιο του 1993 ο αιτητής ζήτησε την παράταση της άδειάς του λήφθηκαν και οι απόψεις του Κλάδου Δίωξης Ναρκωτικών.
- 15
- 20 Ο υπεύθυνος του Κλάδου επιβεβαίωσε τις παραπάνω πληροφορίες. Και πρόσθεσε ότι ο αιτητής είναι γνωστός στην υπηρεσία του από το 1978 που παρακολουθούσε τις δραστηριότητές του, όπως και άλλων υπόπτων. Σαν αποτέλεσμα έγινε δυνατή η ανακάλυψη μεγάλων ποσοτήτων ινδικής κάνναβης το 1979 στην Αμερική και το 1982 στην Ελλάδα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες των χωρών αυτών με τις οποίες και συνεργάστηκαν.
- 25
- 30 Δεν επιχειρήθηκε η σύλληψη του αιτητή διότι, όπως αναφέρει στην παραπάνω επιστολή του ημερ. 22/11/93 ο επικεφαλής του Τμήματος Ναρκωτικών προς το Λειτουργό Μετανάστευσης, δεν υπήρχαν απτά στοιχεία που θα δικαιολογούσαν την ποινική δίωξή του. Και καταλήγει με την εισήγηση "όπως για χάρη του δημοσίου συμφέροντος και γενικά για αποφυγή διεξαγωγής λαθρεμπορίου ναρκωτικών μέσω Κύπρου, μη εγκριθεί η αιτουμένη
- 35 άδεια και επιπρόσθετα να θεωρηθεί ως ανεπιθύμητο πρόσωπο".
- Υστερα από αυτή την ενημέρωση, το αίτημα για ανανέωση της άδειας απορρίφθηκε και στις 2/12/93 ζητήθηκε από τον αιτητή να εγκαταλείψει τη νήσο. Είναι παραδεκτό (παράγραφος 8 της γραπτής ένστασης) πως μετά την αναχώρηση το όνομά του περιλήφθηκε στον κατάλογο προσώπων γνωστό σαν "stop list" "για να του απαγορευθεί η επανείσοδος στην Κύπρο". (βλέπε επίσης στο διοικητικό φάκελο ερ. 64 μήνυμα αστυνομίας ημερ. 14/12/93, ερ. 66 επιστολή 23/12/93 και ερ. 72 επιστολή ημερ. 7/3/94).
- 40

Το Φεβρουάριο του 1994 άλλος δικηγόρος, που ενεργούσε τότε για τον αιτητή, ζήτησε από τις αρχές να επιτρέψουν στον αιτητή να επιστρέψει για λίγες μέρες για να τακτοποιήσει τα της διάλυσης της εταιρείας του (τεκ. Ζ), παράκληση που έγινε δεκτή. Ο αιτητής πραγματοποίησε την επίσκεψή του στις 5/4/94 και ανεχώρησε στις 12 του ίδιου μήνα, αφού έδωσε στους νέους δικηγόρους του εντολή να καταθέσουν και την κρινόμενη προσφυγή.

5

Ο αιτητής συζήτησε την περίπτωση του μέσα από το συμβατικό πλαίσιο των λόγων ακύρωσης μιας διοικητικής απόφασης για, λ.χ., έλλειψη έρευνας και αιτιολογίας. Περαιτέρω αναφέρονται παραβιάσεις συλλήβδην διαφόρων συνταγματικών διατάξεων και διατάξεων της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Χωρίς πρέπει να πω την παραμικρή συγκεκριμενοποίηση. Έχει ακόμη λεχθεί ότι η εγγραφή του αιτητή στο stop list είναι αδικαιολόγητη, και παράνομη και αποτέλεσμα παραπληροφόρησης αναφορικά με τις δραστηριότητες του στην Κύπρο. Η άλλη πλευρά περιορίστηκε σε αντίκρουση, μέσα από το φάσμα της νομολογίας, των αιτιάσεων αυτών.

10

15

20

Η επικρατούσα στο διεθνές δίκαιον άποψη είναι ότι ένα κράτος έχει δικαίωμα, το οποίο εκπηγάζει από την αρχή της κυριαρχίας, να μη δέχεται αλλοδαπούς στο έδαφος του. Ο J.G. Starke "Introduction to International Law", 10η έκδοση 1989 αναφέρει στη σελ. 348:

25

"Most states claim in legal theory to exclude all aliens at will, affirming that such unqualified right is an essential attribute of sovereign government Unless bound by an international treaty to the contrary, states are not subject to a duty under international law to admit aliens or any duty thereunder not to expel them."

30

Για το ίδιο θέμα ο Σπ. Βρέλλης "Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιον" στη σελ. 267 γράφει:

35

"Ως γενικός κανόνας έχει επικρατήσει, ότι ανήκει στην αρμοδιότητα κάθε Κράτους να καθορίζει ελεύθερα τα της εισόδου των αλλοδαπών στο έδαφός του. Η άσκηση όμως αυτής της αρμοδιότητας δεν πρέπει να προσκρούει στο jus communicationis, που συνίσταται κυρίως στην ελεύθερη επικοινωνία των Κρατών αλλά περιλαμβάνει κατ' επέκταση και το δικαίωμα της ελεύθερας διακινήσεως των π. προσώπων. Βέβαια, το Κράτος έχει το δικαίωμα να απαγορεύει την είσο-

40

δο σε ένα αλλοδαπό για λόγους ασφαλείας και τάξεως."

5 Δε θα προχωρήσω σε περαιτέρω ανάλυση γιατί με έχει προβληματίσει ένα θέμα που ομολογουμένως δεν έχει συζητήσει ούτε καν θίξει οποιαδήποτε πλευρά. Μπορώ όμως να το εξετάσω
10 αυτεπάγγελα γιατί είναι θέμα δημόσιας τάξης. Ούτε ο περί Αλλοδαπών Νόμος Κεφ. 105 ούτε οι Κανονισμοί που θεσπίστηκαν κατ' εξουσιοδότησή του δεν προβλέπουν αμοδιότητα και διαδικασία για κατάρτιση καταλόγου τύπου stop list και έκδοση
15 διοικητικής πράξης όπως η προσβαλλόμενη. Η εξουσία αυτή ασκήθηκε χωρίς αμοδιότητα, που να έχει νομοθετική βάση.

15 Ορθώνονται επομένως κάποια ερωτήματα αναφορικά με τη φύση της επίδικης πράξης. Έχω την άποψη ότι εφόσον δεν προβλέπεται από το νόμο η τήρηση και χρήση καταλόγου stop list η σχετική απόφαση δεν παρήγαγε έννομες συνέπειες, στερούμενη εκτελεσιμότητας. Στην πραγματικότητα βρισκόμαστε μπροστά σε
20 κενό γιατί η πράξη δεν υφίσταται. Ο Ε. Σπηλιωτόπουλος "Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου" 2η έκδοση (1981) παράγραφος 422, σελ. 382 σημειώνει ότι "απαράδεκτος είναι η αίτησις ακυρώσεως ασκουμένη κατά πράξεων ανυποστάτων (απόφαση Σ.τ.Ε. 1533/72), εκτός εάν έχουν εφαρμοσθεί".

25 Στην προκείμενη περίπτωση δεν έχω μαρτυρία ή άλλη ένδειξη που να δείχνει πως η πράξη έχει εφαρμοσθεί. Έτσι δεν μπορεί να καταστεί αντικείμενο ακυρωτικού ελέγχου. Γιαντό η προσφυγή, που στρέφεται κατά ανυπόστατης απόφασης, απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Δεν επιδικάζω έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.